

Collectie Kraneveld

Universiteit Utrecht

Universiteitsbibliotheek

Onderdeel van: Collectie Diergeneeskunde

Lemma Digitaal Repertorium: <https://repertorium.library.uu.nl/collectie/kraneveld/>

Samengesteld door: Geert Goorhuis, april 2013; Annemieke Rijnke, november 2025.

Eindredactie: Bart Jaski, december 2025.

Versie: 2-12-2025

VOORLOPIGE INVENTARIS

Frederik Cornelis (Frits) Kraneveld (1896-1957)

Frederik Cornelis (Frits) Kraneveld werd geboren op 14 september 1896 te Gouda. Hij studeerde Diergeneeskunde aan de Universiteit Utrecht en promoveerde in 1930 op het proefschrift *Bijdrage tot de kennis van de osteomyelitis bacillosa bubalorum*. Hij werd in 1923 gouvernementsveearts in Nederlands-Indië, maar werkte daar voornamelijk aan het Veeartsenijkundig Laboratorium (later Instituut) te Buitenzorg. Hij gaf daar ook lessen aan de veeartsenijsschool. In 1940 gaf hij leiding aan drie afdelingen en werd bovendien directeur van het Instituut. Al werd hij aanvankelijk (in 1942) door de Japanse bezetter gedwongen als adviseur aan zijn instituut verbonden te blijven, werd hij in het laatste stadium van de oorlog toch geïnterneerd.

Na de oorlog vertrok hij met recuperatie-verlof naar Nederland. Na terugkeer op Java in 1947 zette hij zich met succes in voor de opname van het veterinaire onderwijs binnen de Universiteit van Indonesië. In datzelfde jaar werd hij benoemd tot de eerste decaan van de Faculteit der Diergeneeskunde van deze universiteit. De werkomstandigheden dwongen hem echter om in 1948 zijn loopbaan in Indonesië te beëindigen. Hij werd toen aangesteld als onderzoeker binnen het Instituut voor Veterinaire Tropische Hygiëne van de Veeartsenijkundige Faculteit te Utrecht (later Instituut voor Tropische en Protozoaire Ziekten). Op 8 december 1948 werd hij aan de Universiteit Utrecht aangesteld als hoogleraar Tropische Hygiëne bij Veeartsenijkunde. In 1950 werd hij hoogleraar Tropische en protozoaire ziektes. Hij was een van de initiatiefnemers voor het tot stand komen van het Museum Diergeneeskunde in 1953. Prof. Kraneveld overleed te Utrecht op 10 december 1957.

De collectie

Over de geschiedenis van het archief is geen informatie voorhanden, ook hoe en wanneer het in de Universiteitsbibliotheek Utrecht terecht is gekomen. De archiefstukken hebben vooral betrekking op het onderzoek dat Kraneveld verrichtte, veelal onderverdeeld naar dossiers. De stukken zijn opgenomen zoals ze zijn aangetroffen, er is geen thematische ordening gemaakt. Archiefstukken van Kraneveld bevinden zich ook in Het Utrechts Archief, Toegang 292-1 (Rijksuniversiteit Utrecht, senaat en rector), nr. 2.21 (Archiefbescheiden van F.C. Kraneveld, hoogleraar in de veterinaire tropische hygiëne), 1950-7.

VOORLOPIGE INVENTARIS

Doos 1

Map 1

- A) Zakboekje met aantekeningen van diverse aard (ca.1931-1933).
- B) 1. Omslag getiteld: "Veterinaire symboliek". Bevat:
  - diverse getypte fragmenten uit: Jan Pietersz. Coen, bescheiden omtrent zijn bedrijf in Indië, verzameld door H.T. Colenbrander. Uitgegeven door het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië (vierde deel, 1922);
  - handgeschreven aantekeningen.2. Omslag getiteld: "Wreed facet der rechtspraak (sodomie)". Bevat handgeschreven aantekeningen.
- C) Omslag getiteld: "Arts en dierenarts elkaar vervangen". Bevat afschrift van A.J. van der Weyde: "Geneeskundigen als veeartsen". Uit: Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, jrg. 74 (1930) 2257-9.
- D) Omslag getiteld: "Besoar". Bevat literatuurlijst betreffende dit onderwerp.
- E) Omslag getiteld: "Konijn". Bevat afschrift uit: H.C. Delsman: "Dierenleven in Indonesië" (1951), p. 52.

- F) Omslag getiteld: "Touwen van buffelhuid". Bevat:
- getypte tekst getiteld "'Touwen' van buffelhuid" (auteur onbekend, vervolgttekst ontbreekt);
  - correspondentie met Prof. Dr. M. Mansjoer, 7-12-1954;
  - een afschrift Verslag Veeartsenijkundigen Dienst Paloe, 1938 van rapporteur: Soejaij.
- G) Omslag getiteld "Een allengs vergeten med. primeur (r[under]pest)". Bevat:
- afschrift van een artikel getiteld: "Protozoan diseases of dairy cattle" van: Arnold Theiler;
  - veel literatuurverwijzingen uit: Hutyra, F. und Marek, J.: "Spezielle Pathologie und Therapie der Haustiere" uit verschillende uitgaven variërend van 1905-1945;
  - correspondentie met J. Marek, Budapest, dd. 15-9-1951 en dd. 5-9-1951.
- H) Omslag getiteld "Microbabesia of Babesiella". Bevat:
- Origineel nummer van de "Veeartsenijkundige mededeelingen", XXVIII, "Microbabesia Divergens in Nederlandsch-Indië" door J.C.F. Sohns ,1918, bevat los ingestoken kladjes;
  - Literatuuropgaven uit: Jahresbericht d. Vet. Med., 39-40, 1919-20, 71, 111, 113.
- I) Omslag getiteld: "Rund in de geschiedenis". Bevat losse notities.
- J) Omslag getiteld: "Moeilijkheden met paarden". Bevat losse notities.
- K) Omslag getiteld: "Zonder commentaar". Bevat krantenartikel uit Bataviaasch Nieuwsblad dd. 2-5-1941: "Palembang heeft één paard" (origineel + 2 kopieën).

Map 2

- A) Omslag getiteld "Bintangan". Bevat informatie over runderen (o.a. Bintang- en toeltoelrunderen) en enige andere landbouwhuisdieren met vitiligo:
- exemplaar van het Medisch Maandblad uitgegeven door de Vereniging tot Bevordering der Geneeskundige Wetenschappen in Indonesië, no. 8 deel 2 (aug 1949);
  - F.C. Kraneveld: "Een onderzoek naar de hoedanigheid van de huid van z.g. bintang- of toeltoelrunderen". Overgedrukt uit de Ned.-Indische Bladen voor Diergeneeskunde deel L, Afl. 2, 1938;
  - "Uittreksel uit de notulen der vergaderingen van de Vereeniging tot Bevordering der Geneeskundige Wetenschappen in Nederlandsch-Indië". Uit: Geneeskundig Tijdschrift voor Nederlandsch-Indië, deel 2, 1885 (getypt);

- "Runderfokkerij". Uit: Verslag van het wd. Hoofd van den Veeartsenijkundigen Ambtskring MATARAM (Lombok) over het jaar 1940, 1941 en 1947; rapporteur: resp. SOEPARMAN, SOESETIO (2x);
  - W.C.Ph. Meijer: "Viteligo bij den karbouw. Voorloopige mededeeling". Uit: Ned. Ind. Bladen Diergeneeskunde 52, 1940, 415 (getypt);
  - originele tijdschriftnummers , foto's, aantekeningen, overdrukken, literatuuropgaven, notulen etc. Ca. 1930-1940.
- B) Omslag getiteld: "Rijtuigen en karren (pracht & praal)": bevat losse aantekeningen.
- C) Gagarangan en Sipomogari (betekenis van). Bevat:
- correspondentie met Dhr. Mansjoer; ook van Dr. R. Roolvink, 1952;
  - afschriften van brieven van: H. Djajadininggra, 1952.
- D) Omslag getiteld "Advertenties". Bevat originele advertenties van diverse aard (ca. 1940-1950) uit diverse Nederlandse en Indische kranten en tijdschriften, bevat tevens losse aantekeningen.

Map 3

- A) Omslag getiteld: "Ei/volksgeloof". Bevat losse aantekeningen over het ei (en hoenderen) in het volksgeloof en volksgebruiken op de diverse eilanden van Indië. Bevat verder afschriften van diverse tijdschriftartikelen (ook in Duits), ca. 1920.
- B) Omslag getiteld: "Maatregelen op het gebied van vlees". Bevat:
- losse aantekeningen;
  - correspondentie met mevr. M. Meilink Roelofs van het Algemeen Rijksarchief te Den Haag betreffende het Nederlandsch-Indisch Plakaatboek (1602-1811) d.d. 1956.

Map 4

- A) Zaken betreffende het dagboek (1609-1611) van Johann Verken. Bevat:
- correspondentie met Martinus Nijhoff boekhandel en uitgeverij (1957);
  - afschrift van "Diergeneeskundige notities" van J. Verken (1609-1611) door F.C. Kraneveld. Uit: Veterinaire Varia van Indonesië;
  - losse aantekeningen;
  - aanvraagformulieren Bibliotheek der Rijksuniversiteit Utrecht (1957).

B) Varia betreffende het varken. Bevat afschriften uit jaarverslagen en boeken ca. 1940.

C) Stukken betreffende de heer J.K.F. de Does (1868-1916). Bevat:

- diverse correspondentie;
- foto's, o.a. groepsfoto en foto van een bronzen plaquette van De Does
- losse aantekeningen;
- A. Vrijburg: "Necrologie J.K.F. de Does". Overdruk uit: Tijdschrift voor Diergeneeskunde nr. 43 (1916);
- Picard: "De onthulling der plaquette De Does". Overgedrukt uit de Ned.-Indische Bladen voor Diergeneeskunde Deel XLII, afl. 2, 1930.

Jakob Karel Frederik de Does was de grondlegger van het Veeartsenijkundig Laboratorium Buitenzorg.

Doos 2

Map 1

A) Omslag getiteld: "Slachtbelasting Java". Bevat:

1. Foto's, o.a. met bijbehorende aantekeningen over J.S. Wurffbain (1613-1661);
2. Afbeeldingen, foto's en een transcriptie van een placcaat uit 1623 over slachtbelasting;
3. Twee afschriften van het artikel van F.C. Kraneveld: "Veterinaire varia van Indonesië; de eerste Nederlandsche slachtbelasting op Java" (1957), met correcties in rood en zwart;
4. Afschrift uit F. de Haan: "Jan Pietersz. Coen. Bescheiden omtrent zijn bedrijf in Indië, verzameld door Dr. H.T. Colenbrander. [...]", Eerste deel (1919). Uit: Tijdschrift Ind. Taal-, Land- en Volkenkunde, 59 (1919).
5. Afschrift uit J.A. van der Chijs: "Nederlandsch Indisch Plakaatboek 1602-1811" Eerste deel 1602-1642;
6. Afschrift uit de "Catalogus der verzameling van boeken en prenten betrekking hebbende op de stad Batavia bijeengebracht door en eigendom van: P.R. Feith" (catalogus van de tentoonstelling van 27-1 t/m 7-2-1937 in het gebouw van den Bataviaschen Kunstkring);
7. Correspondentie met: W.P. Coolhaas (1954-57), M. Wardojo (1957), A. Hoogerwerf (1954) en het Algemeen Rijksarchief te Den Haag (1953-1956).

Map 2

- A) Omslag getiteld: "Dirofilaria Immitis". Bevat:
Diverse afschriften van F.C. Kraneveld: "De eerste vondst van Dirofilaria Immitis" met daarin opgenomen J.H.A.B. Sonnemann Rebentisch: "Beschrijving eener op Borneo bij honden waargenomen ziekte". Uit: Fragmenten der veterinaire-historische legkaart van Nederlands Oost Indië (Indonesië). Bevat tevens nog enkele literatuuropgaven betreffende dit onderwerp.
- B) Bevat:
- Meerdere afschriften van F.C. Kraneveld: "Een bijzonder gebruik bij de verzorging van paarden". Uit: Fragmenten der veterinaire-historische legkaart van Nederlands Oost Indië (Indonesië). Bevat tevens foto's van een Tjarak;
  - Correspondentie met: H.T. Fisher, M. Wardojo (1954-56);
  - Brief uit het Koninklijk Huisarchief (1954) aan H.J.W. Keidel van V.F.H.E. Schaik betreffende het bezoek van Prins Hendrik aan Indonesië 1836/37, met literatuuropgaven.
- C) Omslag getiteld: "Baden van veulens in Sumatra". Bevat:
- Meerdere afschriften van F.C. Kraneveld: "Het baden van veulens tot gelukkig bezit voor den eigenaar". Uit: "Fragmenten der veterinaire-historische legkaart van Nederlands Oost Indië (Indonesië); blikken in het naaste en verre verleden";
  - Afschrift van A.L. van Hasselt: "Volksbeschrijving van Midden-Sumatra", elfde hoofdstuk: Handel- Middelen van vervoer- Veeteelt- Huisdieren. Uit: Midden Sumatra. Reizen en onderzoekingen der Sumatra-expeditie, uitgerust door het Aardrijkskundig Genootschap, 1877-1879, beschreven door de leden der Expeditie, onder toezicht van Prof. P.J. Veth. Deel 3, 1,1. Bevat tevens foto's van een bel (zie tekst).
- D) Omslag getiteld: "Verbetering rundveestapel om Batavia". Bevat literatuurlijsten en aantekeningen.

Map 3

- A) Windkoliek bij paarden in de 17^e eeuw:
- Meerdere afschriften van F.C. Kraneveld: "Windkoliek bij paarden in de 17de eeuw". Uit: Fragmenten der veterinaire-historische legkaart van Nederlands Oost Indië (Indonesië);
  - Correspondentie met A. Hoogerwerf te Bogor uit 1956 en Mevr. Meilink Roelofs uit 1956. Foto's en negatieven van teksten m.b.t. dit onderwerp.

B) Een monstrum in 1678:

- Meerdere afschriften van F.C. Kraneveld: "Een monstrum in 1678". Uit: Fragmenten der veterinaire-historische legkaart van Nederlands Oost Indië (Indonesië);
- Correspondentie met M. Mansjoer en H.J. Smit 1951/52 (met foto's van kalf zonder voorpoten);
- Negatieven en afdrukken van teksten m.b.t. dit onderwerp;
- Losse aantekeningen.

C) Volks-chirurgen tegen malleus:

- Meerdere afschriften van F.C. Kraneveld: "Een "volks-chirurgische" ingreep ter preventie van malleus". Uit: Fragmenten der veterinaire-historische legkaart van Nederlands Oost Indië (Indonesië);
- Correspondentie met M. Wardojo (1957).

Doos 3

Nederlandsch-Indisch Plakaatboek (1602-1811), samengesteld door J.A. van der Chijs, Batavia, Landsdrukkerij, 1885, 17 delen.

Map 1

Nederlandsch-Indisch Plakaatboek deel I-XII, bevat excerpten uit de volgende delen:

- A) I-IV
- B) VI-X
- C) XI-XII

Map 2

Nederlandsch-Indisch Plakaatboek XIII-XV, bevat excerpten uit de volgende delen:

- A) XIII
- B) XIV
- C) XV

Map 3

Nederlandsch-Indisch Plakaatboek XVI, bevat excerpten uit deel XVI.

Doos 4

Map 1

Literatuurexcerpten:

- A) Uit: J. Nieuhof, "Zee- en Lantreise door verschillende gewesten van Oostindien, enz." (weduwe van J. van Meurs, Amsterdam, 1682). Bevat tevens 2 afdrukken van foto's en een kaart.

- B) Uit: J. Olivier: "Land en Zeetogten in Nederland's Indië en eenige Britsche Etablissementen, gedaan in de jaren 1817 tot 1826" (3 delen). Amsterdam, C.G. Sulpke, 1827.

Map 2

Literatuurexcerpten:

- A) "Drie seer Aenmercklycke reysen na een door veelerley Gewesten in Oost-Indiën; ieder bysonder, van 't Jaer 1675 tot 1686", door: Ch. Frikius, E. Hesse en C. Schweitzer. Vertaling door S. de Vries. Utrecht Boeckverkoper, 1694.

- B) "De reisbeschrijving naar Oostindien", door: J.J. Saar, O.Evertsz en Herport. Vertaling door: J.H. Glazamaker. Amsterdam: J. Rieuwertsz en P. Arentsz, 1670/1671.

- C) "De Factorij der Oostindische Compagnie te Patani", H. Terpstra. Verhand. Konink. Inst. Taal-Land- en Volkenkunde Ned. Indië, deel 1. M. Nijhoff, Den Haag, 1938.

- D) "Algemeene Konst- en Letter-bode, voor het jaar 1823".

- E) "Ost-Indianische Reise-beschreibung" door: E.C. Barchewitz. Chemnitz, 1730. J. Christoph und J.D. Stösseln (bevat tevens o.a. kopieën van kaarten).

- F) "Allerneuerste geographisch- und topographischer Schau-Platz von Africa und Ost-Indien" door: J.W. Heydt. Willhermsdorff, J.C. Tetschner, 1744 (bevat tevens foto van kaart).

- G) Diverse titels uit de reeks Werken uitgegeven door de Linschoten-Vereniging, Den Haag, Nijhoff, 1909-...

- H) Formulieren van de Bibliotheek der Rijksuniversiteit Utrecht, 1957.

- I) Foto's van teksten en afbeeldingen.
- J) "De oude Bataviasche Statuten" uit: Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië, nieuwe volgrees, zesde deel, 1863, pag. 393.
- K) "Batavia, in deszelfs gelegenheid, opkomst, voortreffelijke gebouwen, hooge en laage regeering, geschiedenissen, kerkzaaken, koophandel, zeden, luchtgesteldheid, ziekten, dieren en gewassen": Amsterdam, J.W. Smit en W. Holtrop, 1799, 4 delen. Bevat afdrukken van kaarten van Java en Batavia van 1731.

Map 3

- A) Excerpt van P.A. Tiele: "De opkomst van het gezag in Oost Indië. Tweede reeks (Buitenbezittingen). Bouwstoffen voor de geschiedenis der Nederlanders in den Maleischen Archipel." Deel 1. Amsterdam. 1886. Ook uit deel II. 1890 en uit deel III. 1895.
- B) Excerpt van J.K.J. de Jonge: "De opkomst van het Nederlandsch gezag in Oost-Indië (1595-1610)", deel I-XIII.

Map 4

- A) Correspondentie met H.J. de Graaf uit 1954.
- B) Landkaarten van Nederlandsch Indië (afdrukken)
- C) Excerpt van: "Notes on the Malay Archipelago and Malacca" van: W.P. Groeneveldt uit: Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, 39,1880, I met afdrukken van kaarten.
- D) Correspondentie met A.N.J. Thomassen a Thuessink van der Hoop, 1953.
- E) Kasteel Batavia omstreeks 1600 (foto's van een schilderij van Andries Beeckman).
- F) "Vee- en paardenfokkerij op West-Java in den Compagniestijd" door: J.G. Hoekman, uit: Nederlandsch Indische Bladen voor Diergeneeskunde en Dierenteelt, deel XXXVII, 1925, p. 94-107.

G) "De oudste afbeelding van Batavia" (afschrift in typoschrift) door: A.M. Lubberhuizen-van Gelder (uit: Historia, Maandblad voor geschiedenis en Kunstgeschiedenis, 15^e jaargang nr.1, januari 1950, 9 pag.).

Doos 5

Map 1

De hond:

Bevat diverse excerpten en (afschriften van) teksten en prenten m.b.t. de hond op de verschillende eilanden van Indonesië.

Map 2 en map 3

Omslag getiteld "Gebruikte aanhalingen enz. onreinheid varken". De informatie in dit omslag heeft waarschijnlijk mede geleid tot het ontstaan van het artikel: "Een weinig bekende, overigens niet bepaald overtuigende verklaring uit de 16^e eeuw voor het "onrein" zijn van het varken voor de Mohammedanen" (blikken in het naaste en verre verleden). Uit: Fragmenten der veterinaire-historische legkaart van Nederlandsch Oost Indië door: F.C. Kraneveld.

Bevat:

- Afschriften en uittreksels van artikelen, boeken en afbeeldingen (ook in Engels en Duits) betreffende dit onderwerp;
- Correspondentie met J. van der Hoeden, M.J. Perath, H.Th. Fisher, W.H. Gispen en J. Keuning (1951-1954);
- Correspondentie met: Martinus Nijhoff (1954) en Boekhandel J. de Slegte (1955);
- Rede door H. Schornagel (1918) over: De vleeshygiëne in het licht der historie.

Doos 6

Map 1

B.A. Coppieters, eerste ambtelijke dierenarts in Nederlands Oost-Indië (1820-1822):

A) Correspondentie met A. Ribberink m.b.t. Coppieters (1954/1957).

B) Meerdere afschriften van F.C. Kraneveld en A.E.M. Ribberink: "(Eenige gegevens over) De eerste ambtelijke dierenarts in Nederlands Oost-Indië (B.A. Coppieters 1820-1822)". Uit het Instituut voor tropische en Protozoaire Ziekten, Faculteit der Diergeneeskunde, Utrecht, uit de serie: Veterinaire varia van Indonesië (1957).

- C) Correspondentie m.b.t. Coppieters met: M.S. Meilink Roelofs en W.H. Avelingh (archivarissen) (1954).
- D) Correspondentie m.b.t. Coppieters met de burgermeester van Zele te België (naam onleesbaar) (1954).
- E) Correspondentie m.b.t. Coppieters met C. Bressou, Directeur de l'Ecole Vétérinaire te Alfort, Frankrijk (1954).
- F) Brieven (diapositief, kopieën uit het Algemeen Rijksarchief te Den Haag) van B.A. Coppieters aan:
  - Zijne Majesteit Den Koning (20 februari 1819), met onder andere het verzoek om tot veearts in Oost-Indië te worden benoemd;
  - de minister voor het Publiek Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonieën.

Map 2

Priangan:

Afschrift van: "De Preanger-Regentschappen onder het Nederlandsch Bestuur tot 1811" deel I (1910) en deel IV (1912) door F. de Haan, landsarchivaris te Batavia, uitgegeven door het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. Bevat tevens veel losse aantekeningen en een tabel betreffende de veestapel.

Map 3

Batavia Studenten:

- A) 3 foto's van een schilderij uit het Rijksmuseum Amsterdam.
- B) Aantekeningen betreffende studenten.
- C) 2 foto's en afbeeldingen uit een boek of tijdschrift van oude kaarten van Batavia.
- D) Plattegronden en foto's van Oud-Batavia:
  - zwartwit foto van "Kaart van het Kasteel en de Stad Batavia in het Jaar 1667", samengesteld door G.H. Hooyer en J.W. Yzerman;
  - getekende kopie van de plattegrond van een Kasteel;
  - kopergravure getiteld "Nauwkeurige platte grond van de stad en het kasteel Batavia" (maker en jaar van uitgave onbekend). Op de achterzijde staat

genoteerd: "1936 gekocht Chin. Toko Passar Baroe".

- E) foto's van twee Portugese plattegronden van Oud-Batavia uit: Tijdschrift voor Indische Taal-, Land- en Volkenkunde, 78 (1938).
- F) "Aanwijzingen van de indeeling in perceelen der Blokken ten oosten van de groote Rivier en van hun Bewoners in het jaar 1655": inwonerlijsten van Batavia, getypt, met een "Toelichting bij de registers".
- G) Afschrift van A.M. Lubberhuizen-van Gelder: "De oudste afbeeldingen van Batavia", in: Historia, Maandblad voor geschiedenis en Kunstgeschiedenis, jrg. 15, nr.1, jan. 1950.
- H) Aantekeningen betreffende een lezing over het schilderij: "Batavia in vogelvucht in 1627", waarschijnlijk geschilderd door Adriaan Minten.
- I) Afschrift (getypt) van een deel van de Catalogus van de tentoonstelling ter herdenking van het 300-jarig bestaan van Batavia gehouden in het Stedelijk Museum te Amsterdam in 1919.

Map 4

Varia:

- A) Foto's, waaronder twee foto's van schilderijen (1656) van Beeckman met getypte uitleg uit "de Haan Platen-Album" en een prent (kopergravure) met de tekst "Das Schwingen in Indien".
- B) De Timor-bode: een artikel (kopie, diapositief) getiteld "Brieven van Kapan XLV" uit de Timor-bode nr. 65, september 1921, 6^e jaargang en een artikel getiteld "Brieven van Kapan XLVI" uit het nummer daarna: oktober 1921.
- C) Tropisch Nederland, origineel nr. van het tijdschrift ter verbreiding van kennis omtrent Oost -en West-Indië, jrg. 4, nr. 13 (19 oktober 1931).
- D) Algemeene Konst- en Letter- Bode, kopie uit deze bode voor het jaar 1823, nr. 1, vrijdag den 3den januari.
- E) Losse bladen met aantekeningen.